

Bijlage Kennishiaten

De kennislacunes zijn overgenomen uit de NVA-richtlijn van 2015. De werkgroep constateert dat de geformuleerde kennishiaten eind 2018 nog steeds van toepassing zijn.

Chronische pijn en opioïdgebruik

Kennislacunes

- Het is onvoldoende onderzocht wat de rol van sterkwerkende opioïden is bij neuropatische pijn bij kanker.
- Het is onvoldoende onderzocht of methadon meerwaarde heeft boven andere opioïden bij patiënten met pijn bij kanker.

Onderzoeksvragen

- Zijn sterkwerkende opioïden effectief bij het behandelen van neuropatische pijn bij kanker?
- Is methadon effectiever dan andere sterkwerkend opioïden bij het behandelen van neuropatische pijn bij kanker?

Adjuvante analgetica

Kennislacunes

- Het is onvoldoende onderzocht of het gebruik van antidepressiva en/of anti-epileptica (als middelen bij neuropatische pijn) bij botmetastasen tot minder pijn leidt.
- Het is onvoldoende onderzocht of het gebruik van NMDA-receptor-antagonisten bij geselecteerde groepen van patiënten met pijn bij kanker tot minder pijn leidt.
- Het is onvoldoende onderzocht of het gebruik van lokaal anesthetica (intraveneus dan wel topicaal) bij pijn bij patiënten met kanker tot minder pijn leidt.
- Het is onvoldoende onderzocht of het gebruik van bisfosfonaten of denosumab bij botmetastasen op zichzelf tot minder pijn leidt (en niet als gevolg van minder SRE's).

Onderzoeksvragen

- Leidt het toevoegen van antidepressiva en/of anti-epileptica bij botmetastasen tot minder pijn?
- Leidt het gebruik van NMDA-receptor-antagonisten bij geselecteerde groepen van patiënten met pijn bij kanker tot minder pijn?
- Leidt het gebruik van lokaal anesthetica (intraveneus dan wel topicaal) bij pijn bij patiënten met kanker tot minder pijn?
- Leidt het gebruik van bisfosfonaten of denosumab bij botmetastasen op zichzelf tot minder pijn?

Meetinstrumenten en pijnschalen

Kennislacunes

- Het is onvoldoende onderzocht welke pijnschalen voor de verschillende typen pijn het meest geschikt is.
- Het is onvoldoende onderzocht met welke frequentie pijn dient te worden gemeten en wanneer een verdiepende pijnanamnese afgenomen dient te worden.

Onderzoeksvragen

- Hoe vaak is het zinnig pijn te meten?
- Wanneer dient er een verdiepende pijnanamnese afgenomen te worden?
- Welke vragenlijst is het meest zinnig bij diverse typen van pijn?
- Wat is de beste uitkomstmaat in de praktijk om de pijn te evalueren?

Taakverdeling en verantwoordelijkheden

Kennislacunes

- Het is onvoldoende onderzocht welke interventies het meest effectief zijn om de patiënt in staat te stellen eigen verantwoordelijkheid te nemen, te behouden en hoe patiënten het meest optimaal 'empowered' kunnen worden.

Onderzoeksvragen

- Hoe is de patiënt in staat eigen verantwoordelijkheid te nemen, te behouden, hoe kunnen patiënten het meest optimaal 'empowered' worden?
- Wat is praktisch het best haalbaar in de communicatie over pijnmedicatie/behandeling tussen de diverse hulpverleners en patiënt/naaste?

Voorlichting en educatie

Kennislacunes

- Het is onvoldoende onderzocht of en welke vormen van pijneducatie effectief zijn.

Onderzoeksvragen

- Welke vorm van pijneducatie is meest zinvol? Bijvoorbeeld eenvoudig of uitgebreid?
- Welke componenten in de pijneducatie zorgt voor het effect? (voorlichting, enkelvoudig of herhaling, aanvullende schriftelijke informatie, multimedia, monitoring etc.)
- Hoe aan te sluiten bij noden individuele patiënt?
- Welke patiënten dienen de pijneducatie te krijgen of in welke situatie?
- Wat is de beste uitkomstmaat om pijneducatie het beste te evalueren?
- Door wie dient de pijneducatie gegeven te worden?
- Wat is de meerwaarde van de aanwezigheid van een naaste van een patiënt bij pijneducatie?

Doorbraakpijn

Kennislacunes

- Ontbreken van goede vergelijkende studies tussen de verschillende ROO's.
- Ontbreken van goede vergelijkende studies tussen ROO's enerzijds en immediate release opioïden (morphine, oxycodon, hydromorfon) anderzijds.

Onderzoeksvragen

- Wat zijn de verschillen in effectiviteit, gebruiksgemak en patiëntenvoorkeur tussen ROO's onderling?
- Wat zijn de verschillen in effectiviteit, gebruiksgemak en patiëntenvoorkeur tussen ROO's enerzijds en IR opioïden anderzijds?

Geneesmiddeleninteracties

Kennislacunes

- Het is onvoldoende onderzocht of bepaalde preventieve interventies de incidentie van geneesmiddeleninteracties met opioïden kunnen verminderen.
- Het is onvoldoende onderzocht of bepaalde interventies de ernst van het effect van geneesmiddeleninteracties met opioïden kunnen verminderen.

Onderzoeksvragen

- Welke interventies in vergelijking met placebo leiden tot een vermindering van de incidentie van geneesmiddeleninteracties met opioïden?
- Welke interventies in vergelijking met placebo leiden tot een vermindering van de ernst van het effect van geneesmiddeleninteracties met opioïden?

Therapietrouw

Kennislacunes

- Het is onvoldoende onderzocht hoe therapie-ontrouw kan worden opgespoord bij patiënten met pijn bij kanker.
- Het is onvoldoende onderzocht hoe therapie-ontrouw kan worden voorkomen dan wel verbeterd bij patiënten met pijn bij kanker.

Onderzoeksvragen

- Hoe kan therapie-ontrouw worden opgespoord bij patiënten met pijn bij kanker?
- Hoe kan therapie-ontrouw worden voorkomen dan wel verbeterd bij patiënten met pijn bij kanker?

Zelfmanagement

Kennislacunes

- Het is onvoldoende onderzocht hoe zelfmanagement kan worden ondersteund bij patiënten met pijn bij kanker, danwel of dergelijke ondersteuning effectief is.

Onderzoeksvragen

- Hoe kan zelfmanagement worden ondersteund bij patiënten met pijn bij kanker, danwel is dergelijke ondersteuning effectief?

Multidimensionele benadering

Kennislacunes

- Het is onvoldoende onderzocht of multidimensionele benadering van de behandeling van pijn bij kanker effectief is voor het verminderen van pijn en verbeteren van kwaliteit van leven.

Onderzoeksvragen

- Is multidimensionele benadering van de behandeling van pijn bij kanker effectief voor het verminderen van pijn en verbeteren van kwaliteit van leven?